



ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius. Tel. (8 5) 210 7161, el. p. info@ekgt.lt,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614

Žemės ūkio ministerijai

2022-12-16 Nr. S-171

DĖL ATMINTINŲ ŽIRGO METŲ

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba) kviečia Žemės ūkio ministeriją (toliau – ŽŪM) prisidėti prie Seimo rezoliucija paskelbtų atmintinų Žirgo metų minėjimo 2023 metais. Taryba rengia atmintinų Žirgo metų įgyvendinimo planą (siunčiame jo projektą) ir siūlo į jį įtraukti ŽŪM įgyvendintinas priemones.

Prašome šiais metais atkreipti didesnę dėmesį į visų nacionalinių veislių žirgų augintojų problemas, skiriant jų aptarimui atskirą renginį, atliekant nacionalinių žirgų veisimo ir šių veislių populiarinimo būklės, istorinės reikšmės ir plėtros galimybių tyrimą ar pan. Tarybos nuomone, Lietuvos visuomenė per mažai žino apie visas nacionalines žirgų veisles (daugiau žinomi tik žemaitukai), o Žirgo metai būtų puiki proga išleisti nacionalines žirgų veisles populiarinantį leidinį ar sukurti šių veislių pristatymą virtualioje erdvėje.

Taip pat kviečiame prisidėti prie kai kurių Žirgo metų įgyvendinimo plane numatytų renginių organizavimo, suteikti jiems finansinę paramą:

- Žirgo metų atidarymo per Tradicines nacionalinės ristūnų žirgų lenktynes „Sartai 2023“ (pagrindiniai organizatoriai – Zarasų rajono savivaldybė, Kultūros centras „Dusetų dailės galerija“; 2023 m. I ketvirtis);
- Plungės valstybinio žemaičių veislės arklių žirgyno 100-mečio minėjimo renginio (pagrindiniai organizatoriai – Žemaičių dailės muziejus, Žemaitukų arklių augintojų asociacija; II ketvirtis);
- Respublikinės tradicinės kultūros ir žirgų šventės „Bėk bėk, žirgeli!“ Niūronyse (pagrindinis organizatorius – Arklio muziejus; II ketvirtis);
- Žirgų ekspozicijos pristatymo gyvulininkystės parodoje (pagrindinis organizatorius – VDŪ Žemės ūkio akademija; III ketvirtis).

Dėkojame už bendradarbiavimą!

PRIEDAI:

- 1 priedas. Lietuvos Seimo rezoliucija dėl 2023 metais minėtinų svarbių datų, įvykių ir asmenybių sukakčių, 1 lapas;
- 2 priedas. Atmintinų Žirgo metų įgyvendinimo plano 2023 m. projektas, 3 lapai.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

A.Daraškevičienė, +370 682 45 369, el. p. audrone.daraskeviciene@ekgt.lt



LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

REZOLIUCIJA DĖL 2023 METAIS MINĖTINŲ SVARBIŲ DATŲ, ĮVYKIŲ IR ASMENYBIŲ SUKAKČIŲ

2022 m. gegužės 24 d. Nr. XIV-1126
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

atsižvelgdamas į istorinės, politinės, sociokultūrinės atminties išsaugojimo svarbą ir 2023 metais minėtinus valstybei svarbius įvykius, žymių asmenybių sukaktis;

pabrėždamas, kad 2023 metais minėsime vargonininko, pirmosios lietuviškos operos kūrėjo Miko Petrausko 150-ąsias, rašytojo Mykolo Vaitkaus 140-ąsias, Lietuvos šaulių sąjungos įkūrėjo Vlado Putvinskio-Pūtvio 150-ąsias, knygnešės Felicijos Bortkevičienės 150-ąsias, Lietuvos žvalgės, politikės Marcelės Kubiliūtės 125-ąsias, istoriko, rašytojo Simono Daukanto 230-ąsias ir poeto Jurgio Baltrušaičio 150-ąsias gimimo metines;

primindamas, kad 2023 metais minėsime aktualius Lietuvos istorijos, politikos ir kultūros įvykius, paskutinių okupuotos Lietuvos masinių trėmimų 70-metį, Vilniaus geto likvidavimo 80-metį, Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 90-metį, Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIK) įsteigimo 80-metį, okupacinės Sovietų Sąjungos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos 30-metį ir Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso Kersteno komiteto 70-metį;

pabrėždamas, kad 2023 metais sukanka 700 metų nuo Aukštaitijos vardo pagarsinimo, 770 metų nuo Dzūkijos (Dainavos) vardo pirmojo paminėjimo ir 100 metų nuo Plungės valstybinio žemaičių veislės arklių žirgyno įsteigimo,

numato 2023 metais minėti Miko Petrausko, Mykolo Vaitkaus, Vlado Putvinskio-Pūtvio, Felicijos Bortkevičienės, Marcelės Kubiliūtės, Simono Daukanto, Jurgio Baltrušaičio, Tremtinių ir politinių kalinių, Edukacinės komisijos (Apšvietos), Vilniaus geto likvidavimo, Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą, Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto, Sovietų Sąjungos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos, Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso Kersteno komiteto, Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos) ir Žirgo metus;

siūlo Lietuvos Respublikos Vyriausybei sudaryti tarpžinybines komisijas sukakčių minėjimams ir programoms rengti, įtraukiant į jas Lietuvos Respublikos institucijas, savivaldybes, bendruomenes, organizacijas ir piliečius.

Seimo Pirmininkė

Viktorija Čmilytė-Nielsen

**ATMINTINŲ ŽIRGO METŲ ĮGYVENDINIMO 2023 M. VEIKSMŲ PLANAS
(PROJEKTAS)**

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonės vykdytojai	Vykdymo terminas
I. VIEŠINIMO IR LEIDYBOS DARBAI			
1.1.	Žirgo metų ženklo sukūrimas	Žemaitijos etninės kultūros globos taryba (Etninės kultūros globos tarybos padalinys)	I ketvirtis
1.2.	Žirgo metų aktualizavimas, kreipiantis į žiniasklaidą, savivaldybių kultūros įstaigas, Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondą	Etninės kultūros globos taryba	I ketvirtis
1.3.	Straipsnių ciklas apie žirgą lietuvių kultūroje	VšĮ „Kultūros atmintis“ internetinis žurnalas „Saulės arkliukai“	1–IV ketvirčiai
1.4.	Žirgo temai skirti reportažai LRT laidose („Gimtoji žemė“ ir kt.)	LRT	I–IV ketvirčiai
1.5.	Laidų ciklo „Žirgas tautos gyvenime ir Lietuvos valstybės simbolikoje“ pristatymas	Režisierius Justinas Lingys	I–IV ketvirčiai
1.6.	Leidynas apie žemaitukų veislės žirgus ir jų augintojus	Žemaitukų arklių augintojų asociacija	IV ketvirtis
II. RENGINIAI			
1. Pagrindiniai renginiai			
2.1.1.	Žirgo metų atidarymas per Tradicines nacionalines ristūnų žirgų lenktynes „Sartai 2023“	Zarasų rajono savivaldybė, Kultūros centras „Dusetų dailės galerija“	I ketvirtis
2.1.2.	Lietuvos žirginio sporto federacijos 90-mečio renginys	Lietuvos žirginio sporto federacija	I ketvirtis
2.1.6.	Plungės valstybinio žemaičių veislės arklių žirgyno 100-mečio minėjimo renginys – mokslinė konferencija „Nacionalinė žemaitukų žirgų veislė: istorija, išsaugojimas ir aktualijos“; istorinių fotografijų parodos atidarymas; žemaitukų žirgų žygis Plungė–Niūronys	Žemaičių dailės muziejus, Žemaitukų arklių augintojų asociacija, Arklio muziejus	II ketvirtis
2.1.3.	Respublikinė tradicinės kultūros ir žirgų šventė „Bėk bėk, žirgeli!“ Niūronyse (Anykščių r.)	Arklio muziejus	II ketvirtis

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonės vykdytojai	Vykdymo terminas
2.1.4.	Žirgų konkūras Oginskių taurei laimėti XVII Tarptautiniame Mykolo Oginskio festivalyje	Žemaičių dailės muziejus, Plungiškių draugija	III ketvirtis
2.1.5.	Mokslinė konferencija „Žirgas lietuvių kultūroje“	Vilniaus etninės kultūros centras	III-IV ketvirčiai
2.1.6.	Žemaitukų žirgų lygiųjų lenktynių čempionato didysis finalas	Lazdijų sporto centras Žemaitukų arklių augintojų asociacija	III ketvirtis
2.1.7.	Mokslinė konferencija - paroda „Žirgas Lietuvos valstybės ir savivaldybių simbolikoje“	Lietuvos genealogijos ir heraldikos draugija	IV ketvirtis
2.1.8.	Žirgo metų uždarymo renginys per Arklio dieną (gruodžio 6 d.)	Aukštaitijos regioninė etninės kultūros globos taryba	IV ketvirtis
2. Parodos			
2.2.1.	Tautodailės parodų ciklas „Žirgas tautodaileje“	Lietuvos tautodailininkų sąjunga	I–IV ketvirtis
2.2.2.	Istorinių fotografijų paroda „Žemaituko praeitis ir dabartis“ Plungėje	Žemaičių dailės muziejus, Arklio muziejus	II–III ketvirtis
2.2.3.	Paroda „Žirgas – dausų palydovas“. (Žirgo laidojimo tradicijų pristatymas, remiantis Pakalniškių kapinyno (6–14 a.) pavyzdžiais)	Vytauto Didžiojo karo muziejus	III ketvirtis
2.2.4.	Žirgų ekspozicijos pristatymas gyvulininkystės parodoje	VDU Žemės ūkio akademija	III ketvirtis
2.2.5.	Liaudies meno eksponatų paroda „Žirgas lietuvių liaudies mene“	Lietuvos nacionalinis dailės muziejus	III–IV ketvirtis
3. Šventės, apdovanojimai, festivaliai			
2.3.1.	Žirgo metams skirtas vaikų folkloro festivalis „Suprašė žvirblalis“	Širvintų rajono savivaldybės kultūros centras	II ketvirtis
2.3.2.	Folkloro šventė – sambūris „Saulės žirgeliai“ ant mitologinio Žirgokalnio	Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centras	II ketvirtis
2.3.3.	Žirgo metams skirta renginio „Naktis muziejuje“ dalis	Biržų krašto muziejus „Sėla“	II ketvirtis
2.3.4.	Sambarių šventė su dainomis apie žirgą	Arklio muziejus, Anykščių rajono savivaldybė	II ketvirtis
2.3.5.	Naktigonė Žagarės regioniniame parke (projekto „Vasarvidžio regėjimai: žirgelių brydė“ dalis)	Žagarės kultūros centras	II ketvirtis
2.3.6.	Naktigonė Drąseikių kaime „Geidžia mana širdela naktigonėn jot“	Biržų kultūros centras, Biržų žirgynas	III ketvirtis
2.3.7.	Naktigonė per Žolines	Užpalių kultūros centras Klubas „Ašvienių fanai“	III ketvirtis
2.3.8.	Persirengėlių vaikštynės „Šyvio	Gražiškių seniūnija	I ir IV

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonės vykdytojai	Vykdymo terminas
	šokdinimas“ Gražiškiuose (Vilkaviškio r.)		ketvirčiai
2.3.9.	Nominacijos už žemaitiškų žirgininkystės tradicijų puoselėjimą įteikimas Žemaitijos etninės kultūros puoselėtojų apdovanojimų renginyje	Žemaitijos regioninė etninės kultūros globos taryba	IV ketvirtis
4. Edukaciniai renginiai			
2.4.1.	Žemės ūkio darbų demonstravimo su arkliais ciklas	Arklio muziejus, Anykščių rajono savivaldybė	I-IV ketvirtis
2.4.2.	Praktiniai seminarai apie žirgų, arklių pakinktus ir jų sudedamąsias dalis, teisingą jų eksploatavimą, veiklos sertifikavimą	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademija	I-IV ketvirtis
2.4.3.	Žirgų terapijos užsiėmimai, įtraukiant žemaitukų veislės žirgus	Neįgaliųjų jėjimo asociacija	I-IV ketvirtis
2.4.4.	Paskaita „Žirgas vaikų žaisluose“, Žaislinių arkliukų gamybos mokymai	Žaislų muziejus	II ketvirtis
2.4.5.	Ekskursijos po Biržų krašto žirgynus su edukacijomis	Biržų turizmo ir verslo informacijos centras	II-III ketvirtis
III. AKCIJOS, ŽYGLIAI, KONKURSAI			
	Akcija mokyklose „Pažink žirgus, žirgininkus ir žirgynus savo krašte“	Švietimo, mokslo sporto ministerija Etninės kultūros globos taryba	I-II ketvirčiai
3.1.	Žemaitukų žirgų žygis Sartininkai-Kairiai (Klaipėdos r.)	Žemaitukų žirgų augintojų asociacija, Majoras Donatas Mazurkevičius (Krašto apsaugos ministerija)	II ketvirtis
3.3.	Piešinių konkursas „Mano žirgas“	Lietuvos mokinių neformalaus švietimo centras	II-IV ketvirčiai
3.4.	Rašinių konkursas „Istorija apie mano žirgą“	Lietuvos mokinių neformalaus švietimo centras	II-IV ketvirčiai